

Skandaløse svik mot folket og helsevesenet gjennom pandemien

Overlegene Gilbert og Gisvold skrev i desember at pandemien har avslørt alvorlige problemer i norsk helsevesen, som har vært velkjent lenge for helsearbeidere. I en artikkel skriver de at helsevesenet er sulteforet gjennom mer enn tretti år.

De skriver at antall pasienter øker, samtidig som antall sengeplasser reduseres. I 1980 var det 22.000 sykehussenger i Norge. I 2019 var dette halvert til 11.000, selv om det var blitt 1,3 millioner flere innbyggere og hundretusenvis flere pasienter. Det fører til at pasienter i Norge formelig kastes ut av sykehuset og sendes hjem lenge før det som er vanlig i andre europeiske land.

En 'butikkreform' som raserte helsevesenet

Den fortvilte situasjonen skaper et enormt press på personellet, som igjen skaper overbelastning og høyt sykefravær, og at mange slutter. Dette fører igjen til at sykehusene bruker enorme summer på korttidsleie av vikarer. Legene skriver at helsevesenet i tjueto år har vært offer for underbudsjettering, nedleggelse og sulteføring, og at dette er en villet politikk. Utgangspunktet var helseforetaksreformen fra 2001, innført av Ap med støtte fra Høyre og Frp, som tok offentlige sykehus ut av den vanlige offentlige forvaltningen for å omdanne dem til butikk, skriver legene. De kaller det hele "butikkreformen", og sier den kom sammen med sentralisering av sykehus med mål om færre senger.

De skriver at minst ti lokalsykehus er nedlagt eller har mistet akuttfunksjonene siden 2001. Med andre ord:

Myndighetene har i tjue år utviklet et storstilt angrep på folkets helse og trygghet. Dette er hele grunnlaget for at politikerne gjennom pandemien hele tiden har snakket høyt om “presset på helsesektoren”. Men det har ikke ført til noen snuoperasjon. Staten fortsetter det som i realiteten er kutt i helsevesenet, og i stedet for å møte pandemien med et sterkt helsevesen, ble det i stedet brukt nedstengning, grove inngrep i personlig frihet, angrep på personvern og bevegelsesfrihet og en generell ideologisk forestilling om at pandemien og viruset er den enkeltes ansvar. Enkelt personer som “ikke følger tiltakene” eller ikke tar vaksinen er blitt syndebukker – noe som selvsagt passer svært godt for politikerne som i tjue år har sulteforet helsevesenet.

Skandaløs nedbygging av helsevesenet til grunn for illiberale pandemiltak

Legene skriver at politikerne lyver om økt kapasitet, og at det ikke er bygget ett eneste nytt norsk sykehus med tilstrekkelig kapasitet de siste 30 årene. Tvert om er kapasiteten *bygget dramatisk ned*, skriver de. Lenge før pandemien var situasjonen den at sykehusene manglet personell og plass, og måtte utsette eller stryke operasjoner og andre helsetjenester på daglig basis. Avdelingsdirektør Svein Lie i Helsedirektoratet uttalte 6. mars 2020 (før pandemipasientene kom) at det ikke fantes en ledig seng i norske sykehus. Legene skriver at selv med en moderat bølge innleggelse grunnet pandemien, på noen hundre pasienter, så går helsevesenet i knestående.

Dette er ingen liten skandale! Politikerne har hele tiden skjøvet helsevesenet foran seg. De har hele tiden sagt at koronatiltakene er nødvendige for å beskytte helsevesenet. Men hvem beskytter helsevesenet mot politikernes reformer og sulteforing? Hvem beskytter massene mot politikere som heller stenger ned store deler av samfunnet, heller ødelegger barns utdanning og raserer uteliv og kulturbransje, heller

overbelaster helsepersonellet, enn å øke kapasiteten i helsevesenet? Svaret er at bare massenes egen kamp og motstand kan utgjøre et forsvar av våre rettigheter.

Utviklingen i helsevesenet har ikke noe mytisk opphav. Det er ikke et mysterium hvorfor Ap, ifølge legene, har strupet helsevesenet sammen med Høyre og Frp i over tretti år. Dette er et resultat av utviklinga i imperialismen generelt, og norsk imperialisme spesielt. Realiteten er at profittmarginene stadig blir relativt mindre i den kapitalistiske økonomien. Eller, som Marx sa det, profittraten minker. Enkelt sagt betyr det at de siste femti årene har det stadig blitt vanskeligere å tjene penger. Kapitalistene må stadig investere mer, for å holde veksten oppe, og veksten tenderer til å bli mindre for hvert tiår som går. Dette er en økonomisk utviklingstendens som med lovmessighet tvinger seg gjennom i det kapitalistiske systemet.

Andre verdenskrig ødela enorme mengder kapital og la grunnlaget for en kraftig vekst etterpå. Dette var konteksten og grunnlaget for velferdsøkningen i de påfølgende tiårene. Etter dette har petroleum, finanskapital og utstrakt imperialistisk virksomhet i den tredje verden, fylt den norske statskassen mer og mer. Det norske monopolborgerskapet, som er like gammelt som det uavhengige Norge selv, er blitt mektigere og mektigere takket være sin stadig voksende finanskapital. Dermed har velstanden økt i det imperialistiske Norge. Likevel var man ikke upåvirket av krisa på 1970-tallet, som varslet at krisene igjen ble dypere og dypere. Likevel var man ikke upåvirket av profitttratens fallende tendens, som blant annet har kommet til uttrykk i at BNP har vokst saktere og saktere.

Ingen virkelig løsning på helsekrise før sosialismen

Dette er grunnlaget for, at om man ikke kutter i massenes velferd, vil denne gå på bekostning av profitten. Man

risikerer at kapitalistene rett og slett ikke øker sine inntekter, sin profitt, år for år, men at det tvert om snur. Dette vil i neste omgang føre til at norske kapitalister taper konkurransen mot andre kapitalister. Dermed er det ikke noe "fritt sykehusvalg" for politikerne innen den norske imperialismen. De kan ikke velge å bare ruste opp helsesektoren, uten å tenke på helheten. Dette er illusjonen som opportunistene i Rødt bygger opp under, men som ville rammet dem selv like hardt om de hadde ansvaret for å administrere norsk imperialisme. Det som står på agendaen i årene som kommer er ingen nye positive reformer, men tvert om nye kutt. Om det ikke kuttet i helsevesenet, så kommer kuttene andre steder. Om regninga blir større, så sendes den til massene – for eksempel i form av inflasjon og senka reallønn, eller i form av økte skatter og avgifter. Alle forestillinger om noe annet er luftige illusjoner. På den andre sida er det riktig og nødvendig å kjempe mot forverringene. Dette er både det eneste som kan holde dem noe tilbake, og det er en kamp som peker frem mot et annet samfunn. Som Lenin sa er streiken en skole i krigen, og dette gir kampen for dagskravene et strategisk perspektiv.

Kort sagt: Det er en skandale at myndighetene sulteforer helsevesenet. Det er også en skandale at de valgte å rive ned demokratiske friheter og rettigheter, i stedet for å møte pandemien med et jernbeslått helsevesen. Det er en skandale at en liten gruppe uvaksinerte blir syndebukker, når helsevesenet i verdens rikeste land kneler for en "bølge" på tre hundre pasienter, og at de som får skylden ikke heller er politikerne som har fjernet 11.000 sengeplasser fra helsevesenet siden 1980. Dette er skandaler, som bør inspirere til økt kamp og motstand, og til organisering av proletariatet og folket. Men revolusjonære må ikke ha illusjoner om at den borgerlige staten kan løse alle problemer innenfor kapitalismen. Tvert om: Det eneste som kan garantere et helsevesen som setter folkets interesser først, er et sosialistisk samfunn.

Referanser

[Pandemien er symptomet, ikke problemet](#)